

Opmandskendelse

i

faglig voldgift:

Gymnasieskolernes Lærerforening for *A*
(advokat Karen-Margrethe Schebye)

mod

Personalestyrelsen for *X* Gymnasium
(Kammeradvokaten ved advokat Niels Banke)

Voldgiftsretten:

Gymnasieskolernes Lærerforening har som medlemmer af voldgiftsretten udpeget Helge Mørch Jensen og Niels Hjortlund. Personalestyrelsen har udpeget chefkonsulent Mogens Esmarch og chefkonsulent Carsten Holm. Undertegnede landsdommer Marianne Levy er udpeget af arbejdsrettens formand som opmand.

Sagen vedrører fortolkning af den mellem parterne indgåede aftale i en situation, hvor en gymnasielærer over 60 år fratræder sin stilling uden at have afspadseret en oparbejdet overtid.

Parternes påstande:

Klageren har nedlagt påstand om at indklagede tilpligtes at anerkende, at klagerens medlem har krav på udbetaling af ikke afspadseret overtid med sædvanlig overtidsbetaling med den på fratrædelsestidspunktet gældende overtimesats i henhold til den mellem klageren og Finansministeriet indgåede overenskomst § 27, stk.6, jf. stk. 3.

Indklagede har påstået frifindelse.

Sagens omstændigheder:

Finansministeriet og Gymnasieskolernes Lærerforening indgik den 13. september 2006 en overenskomst for magistre ansat ved gymnasieskoler, studenterkurser m.v. i det følgende betegnet GL-overenskomsten. Ifølge denne overenskomst § 19, stk. 3, tildeles lærere, der er fyldt 60 år, ekstra tid til forberedelse svarende til 40 minutter pr. undervisningstime. Dette indebærer, at disse lærere ved den årlige timetalsnormering har færre konfrontationstimer (egentlige undervisningstimer) end lærere under denne alder. Dette hensyn til ældre lærere genfindes tilbage i cirkulære af 29. januar 1971 om tjenestetiden for tjenestemandsansatte lærere ved statslige og kommunale gymnasieskoler og studenterkurser, hvoraf det fremgik i § 10, at lærere over 60 år fik en nedsættelse af det pligtige undervisningstimetotal.

GL-overenskomstens § 27 har følgende ordlyd:

"§ 27. Overtidsbetaling

Beordret og kontrollabelt arbejde, der strækker sig ud over den for fuldtidsansatte fastsatte årlige arbejdstid, honoreres med overtidbetaling eller afspadsring.

Stk. 2. Ud fra en samlet vurdering af gymnasiets ressourcer afgør rektor, om overtid skal honoreres i form af overtidbetaling eller afvikles ved afspadsring.

Stk. 3. Overarbejde, der honoreres med betaling, vederlægges pr. arbejdstime med 1/1924 af den pågældendes årsbruttoløn (årsløn inkl. funktions- og kvalifikationstillæg og inkl. eget pensionsbidrag) med tillæg på 50 pct.

Stk. 4. Den enkelte lærer kan overføre indtil 225 overtimer (inkl. afspadsringstillæg på 50 pct) til afvikling det følgende skoleår. Planlagt overarbejde ud over 150 timer årligt vederlægges løbende.

Stk. 5. Den enkelte lærer kan overføre indtil 150 undertimer, der tilspadsres det følgende skoleår. Timerne tilspadsres i forholdet 1:0,75.

Stk. 6. Fratræder en lærer sin stilling, afregnes timer, som ikke er blevet afspadsret, med den på fratrædelsestidspunktet gældende overtimesats.

Stk. 7. Såfremt en lærer fratræder eller afskediges, uden at der har fundet tilspadsring af undertimer sted, sker der ikke løntilbageholdelse for disse timer.

Stk. 8. For lærere, der ved det 60. år får yderligere tid jf. § 19, stk. 3, kan der alene ske afspadsring af eventuelle overtimer. Afspadsring sker i forholdet 1:1.

Stk. 9. For ledende inspektør kan der alene ske afspadsring af eventuelle overtimer. Afspadsring sker i forholdet 1:1. Som et alternativ eller i kombination med afspadsring kan der til ledende inspektør ydes engangsvederlag som honorering af særlig indsats eller honorering af merarbejde. Vederlaget fastsættes af ledelsen efter drøftelse med den ledende inspektør.

Stk. 10. Herudover aftales de nærmere regler lokalt."

A påtog sig i skoleåret 2006/2007 at undervise et yderligere hold i oldtidskundskab, idet læreren for dette hold havde ansøgt om tjenestefri uden løn. Som følge heraf fik **A** ved årsskiftet 2006/2007 udbetalt 275 overtimer i forholdet 1:1.

X Gymnasium modtog den 29. maj 2007 **A's** opsigelse med virkning fra udgangen af juni måned 2007. På tidspunktet for sin fratræden havde **A** oparbejdet yderligere ca. 75 overtimer, for hvilke han modtog betaling i forholdet 1:1. Spørgsmålet om den rette fortolkning af GL-overenskomstens § 27, stk. 8, var på det tidspunkt blevet rejst mellem parterne i denne voldgiftssag.

Forklaringer:

A har forklaret bl.a., at han har været ansat på **X** Gymnasium fra 1973 til 2007, hvor han underviste i oldtidskundskab, religion og historie. Han var i en række år tillidsrepræsentant, ligesom han siden 2004 havde fungeret som AV- og boginspektør.

Han havde allerede i 2005 i forbindelse med den nye gymnasiereform tilkendegivet, at han ikke ønskede at fortsætte under denne reform. Da han ved skemaplanlægningen af skoleåret 2006/2007, hvor der fortsat var mulighed for at få hold efter den gamle ordning, opdagede, at han var blevet tildelt et hold efter nye ordning, truede han med straks at sige op. Problemet blev dog løst ved et bytte. Efter hans opfattelse havde han hermed klart tilkendegivet, at han ikke agtede at fortsætte længere end til udgangen af dette skoleår. På grund af det ekstra hold, han påtog sig i dette skoleår, var han klar over, at det indebar overtid. Da han fik betalingen for overtimerne ved årsskiftet 2006/2007 foretog han sig intet i anledning af, at der ikke blev udbetalt + 50 %, idet han gik ud fra, at det nok skyldtes alderstidsreduktionen. Han kunne have afspadseret efter sin opsigelse, idet en anden kunne have stået for bogafleveringen i slutningen af skoleåret.

B har forklaret bl.a., at han har været ansat på gymnasiet siden 1974. Han har siden 1992 været souschef, fra 2005 vicerektor og fra 1. januar 2008 til 1. august 2008 konstitueret rektor. Det var ham, der stod for lønudbetalingen. Da de i sommeren 2006 fik en sygemelding, ville det være pædagogisk uforsvarligt at slå stillingen op til besættelse ind i skoleåret, hvorfor man valgte at anvende allerede ansatte lærere. Det er korrekt, at **A** allerede i 2005 havde talt om at ville holde op på grund af den nye gymnasiereform, men de er ofte ude for, at folk

ombestemmer sig. Da rektor i slutningen af marts 2007 bad om udmeldinger vedrørende det kommende skoleår, var det helt klart, at **A** ville holde op i forbindelse med skoleferien. Udbetaling af overtid til lærere over 60 år er altid sket i forholdet 1:1, men **A** har næppe haft kendskab hertil. Da **A** Ved årsskiftet 2006/2007 fik udbetalt overtid, var der 3 andre, der fik udbetalt dette også i forholdet 1:1.

Parternes argumentation:

Klageren har til støtte for påstanden navnlig anført, at fortolkningen af § 27, stk.8, ikke kan ske isoleret, men at det i stedet er nødvendigt at se på § 27 i sin helhed. Dette viser, at intentionen og forudsætningerne bag § 27, stk.8, sammenholdt med det historiske udgangspunkt for denne regel, har været at sikre, at lærere over 60 år ikke belastes med yderligere konfrontationstimer i kraft af rektors ledelsesret. § 27, stk.8, er således en fravigelse af bestemmelsen i § 27, stk.2, men ikke fra den almindelige regel om overtidsbetaling i stk.3, jf. stk.6. Rektor får således et incitament til at anvende afspadsring i stedet for overtidsbetaling. Indklagedes synspunkt går således imod intentionerne om at skåne de ældre lærere, og det har en faglig organisation ikke givet afkald på.

Såfremt voldgiftsretten ikke kan følge dette synspunkt, har klageren gjort gældende, at den manglende formulering i § 27, stk.8, fører til, at fortolkningen af bestemmelsen må tage afsæt i et forsøg på at udfinde parternes vilje bl.a. på baggrund af den mest sandsynlige afgørelse af forhandlingen af overenskomsten, såfremt parterne ved forhandling af denne var blevet konfronteret med det spørgsmål, som nærværende sag rejser.

Indklagede har gjort gældende, at det i mangel af forarbejder eller andre fortolkningsbidrag er ordlyden af bestemmelsen i GL-overenskomstens § 27, stk.8, sammenholdt med de øvrige bestemmelser, der er afgørende. § 27 med overskriften "Overtidsbetaling" indeholder en hovedregel for lærere under 60 år om afspadsring med 150 % af den optjente overtid eller betaling af overtid med 150 % af timelønnen. Heroverfor står undtagelsen i § 27, stk. 8, hvorefter lærere, der er på aldersreduktion, alene kan få afspadsring og det i forholdet 1:1. Det fremgår ikke af denne bestemmelse, at der ved overtidsbetaling skal anvendes den af klageren hævdede sats for lærere under de 60 år. Der er således intet aftalt herom mellem parterne, og det er ikke voldgiftsrettens kompetence at tage stilling til en sådan interessekonflikt, som skal løses ved aftale mellem parterne.

Opmandens begrundelse og resultat

Da der ikke mellem de af parterne udpegede medlemmer af voldgiftsretten er opnået enighed eller flertal for en afgørelse, træffes denne af opmanden.

Opmanden udtaler:

§ 27, stk. 8, i GL-overenskomsten indeholder ingen bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes, hvis lærere over 60 år ikke ved deres fratræden har fået afspadseret overtid.

Der er ikke i det for voldgiftsretten oplyste grundlag for at fortolke bestemmelsen i § 28, stk. 8, udvidende, således at lærere over 60 år i strid med ordlyden i denne bestemmelse skal have udbetalt overtidsbetaling efter de regler, der gælder for lærere under denne alder.

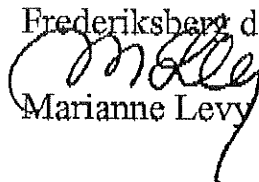
Som følge heraf tages indklagedes frifindelsespåstand til følge.

Thi bestemmes

Indklagede Personalestyrelsen for Gymnasium frifindes.

Hver part bærer egne omkostninger og betaler halvdelen af opmandens honorar og udgifter.

Frederiksberg den 21. august 2008.

Marianne Levy